

עש"ק פר' ואתחנן תש"ע

דעה חכמה לנפשך

פרשת ואתחנן

שיחות הר"ן

שיחות קודש
מאת מו"ר שליט"א

יוצא לאור ע"י מכון

"יום החכמה"

שע"י ישיבת "תורת הכם" ללימוד הנגלה והנסתר

רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיה"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בגמרא מסכת סוכה, מפי הר"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אהח"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהר"י זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.
- ❖ שיעור בספר נתיב מצוותיך להרה"ק מקאמארנא זי"ע ואוצרות חיים למתחילים מפי מו"ר הגה"צ ביום ג' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בשעה"כ - שבת ביום ד' בשעה 8:15 בערב.

שיעורים בלשה"ק

- ❖ שיעור בספה"ק עץ חיים למתחילים, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, ביום ב' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בספה"ק שיהות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיהת קודש ברעווא דרעוויין שלוש סעודות (מוזמן צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספה"ק אוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-61)
 - שיעור בספה"ק רחובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-63)
 - שיעור בהסידות (פר' השבוע) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-62)
 - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-65)
 - שיעור בשעה"כ שבת - שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-66)
 - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-62)
- ❖ **שיעורים בלשה"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספר התניא - שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
 - שיעור בסה"ק שיהות הר"ן (ושער יחז"א) - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-3)
 - שיעור בסה"ק ליקוטי מוהר"ן - שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-6-5-2-4)
 - שיעור בסה"ק עץ חיים - שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויהי רצון שבכח התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' בראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה כולנו יחד לביאת משיח צדקינו ככ"א.

מכון "יום החכמה"

ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 טלפקס: 02-5389584

דא"ה רעוא דרעוין פרשת ואתחנן תשס"ט

וּאֶתְחַזֵּן אֶל ה' בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר: אֲדַנִּי יְהוָה אֲתָה הַזּוֹלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלְךָ וְאֶת יַדְךָ הַזּוֹזְקָה אֲשֶׁר מִי אֶל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ וּכְגִבּוֹרֹתֶיךָ: אֲעַבְרָה זָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַהַר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבֵּנוּ: וַיִּתְעַבֵּר ה' בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בְּדַבַּר הַזֶּה: עֲלֵה רֹאשׁ הַפְּסָגָה וְשֵׂא עֵינֶיךָ יָמָה וְצַפְנָה וְתִימְנָה וּמִזְרָוְהָ וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי לֹא תֵעָבֵר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: וְצֹו אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְזוֹזְקֵהוּ וְאֲמַעְלֵהוּ כִּי הוּא יַעֲבֹר לְפָנַי הַעַם הַזֶּה וְהוּא יַזְוִיל אוֹתָם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה: וְנָשָׁב בְּגִיָּא מוֹל בֵּית פְּעוֹר: (דברים ג', כ"ג-כ"ט)

ישראל נופלים אזי גורמים שלפעמים הצדיק הוא בקטנות ואינו יכול להוציא הנקודה מהכח אל הפועל, והוא בבחי' עיבור. וכמ"ש 'אבד חסיד מן הארץ כי פסו אמונים מבני אדם'. כשהחסיד אבד הוא בגלל שאין אמונה בבני אדם.

וצריך האדם לדעת שכל מה שיש בזה העולם הוא כדוגמא דלעילא. וזה הענין שהאדם נופל לפעמים לבחי' קטנות ועיבור. בסוד עובר ירך אמו. שבאמת כלל ישראל הם אחד עם השי"ת, ואעפ"כ יש לנו יראה מהשי"ת. ואפי' שאליבא דאמת עובר ירך אמו, ומתנהגים כביכול ביתר קירבה וקלות (שקורין היימיש) שלא ביראה. הגם שבשורש השרשים מה שישראל מתנהגים היימיש בלי יראה זה נשרש

כתיב 'ונשב בגיא', וכתיב 'ויקבור אותו בגיא'. כי הצדיק האמת נקבר ונטמן ב"ג תיקוני דיקנא, מול בית פעור. שכל ענין הצדיק הוא להכניע בית פעור. כי משה רבינו הוא סוד קו האמצעי, הוט השדרה, נחש דקדושה, נחש גימ' משיח, שראש הנחש הוא בתחתית החוט השדרה מקום בית פעור. ומשה רבינו עומד כנגדו להכניעו.

א. הגם שכל אחד מישראל הוא בחי' עובר ירך אמו וחלק ה', עכ"ז רצון ה' שיתנהג ביראה שלימה **ויתעבר** ה' בי למענכם. היינו שלפעמים יורד הצדיק לבחי' קטנות ועיבור ואינו יכול לומר תורה. וזה 'למענכם'. כשכלל

אבל כשיש מצב של ויתעבר ה' בי למענכם, שאין הצדיק יכול להוליד יראה כביכול. על זה אנו מבקשים 'לירושלים עירך ברחמים תשוב', כדפי' הרה"ק בעל התניא שעיקר הבקשה היא שאנו מתחננים לזכות ליראת השם.

והנה יראה הוא אותיות ראי"ה. כי הראיה העליונה היא עיקר בנין בית המקדש. כמו שמבקשים בכל יום אחר התפילה 'שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך ושם נעבדך ביראה'. כי כשרואה אדם שאין לו תיקון המעשים ביראת ה'. ואינו משנה מעשיו ע"י היראה. הרי הקדים בשו"ע (או"ח א' ג') 'שצריך לבא לבחי' מיד יגיע אליו היראה, מיד בבוקר לפחד מהבורא ית' ולשנות מעשיו מתוך שמוחה ואהבה. אך כשאדם רואה שהיראה חלשה אצלו, כי הוא במצב של עיבור וקטנות. לכן מבקשים 'ותן חלקנו בתורתך ושם נעבדך ביראה'. שעל זה ביקש משה רבינו תקט"ו תפילות לזכות לבא לארץ ישראל, כמ"ש במגלה עמוקות ובצמח צדק ובעוד ספה"ק שאם היה נכנס לארץ ישראל והיה בונה בית המקדש, אזי לא היה נהרב הבית לעולם.

ב. שלימות כל חסרון שבעולם הוא ע"י תפילה, וגם כשנסגר פיו מלהתפלל, יעמוק בחלקו בתוה"ק ועי"ז יזכה לפתיחת פיו בתפילה

כי כל חסרון שיש בעולם צריך להשלימו ע"י התפילה, ותפילה היא מידת המלכות, היא היא יראת ה', וזהו השער לה', כי אין שום חסרון בעולם שאי אפשר להשלימו ע"י

ממה שבני ישראל הם בבחי' עובר ירך אמו. אעפ"כ העיקר הוא בנין ירושלים, שצריך לפחד מהשי"ת יראה שלימה. ובית המקדש הוא מקום היראה. וכן צריכין להתנהג עם תלמידי חכמים ביראה, לכבד הצדיקים ויראי ה' בלב שלם, כדאיתא 'מורא רבך כמורא שמים', כמ"ש 'זאת יראי ה' יכבד'. והכל לכל כדי לזכות ליראה אמיתית לפני בורא כל עולמים, שזהו עיקר בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו.

כי כשאין אדם מתנהג ביראה, כי מרגיש א"ע מדי היימיש בבחי' עובר ירך אמו, מ"מ בזה נעשה בחי' ויתעבר ה' בי למענכם, שהצדיקים מתנהגים לפעמים בבחי' עיבור ואין מגלים התורות האמיתיות שצריכין לגלות. כי העולם מתנהג בבחי' עיבור. לזאת יש להתעורר לבנות בנין בית המקדש, בית היראה, ירושלים – יראה שלימה, להתבושש ולירא מפניו ית'.

וכשהצדיק רואה שיש בחי' עיבור וקטנות, שהוא ענין חורבן בית המקדש, חורבן הדעת, שהאדם אין בא ליראה, ומתנהג בקלילות והיימיש, שזה נשרש ממה שיודעים ישראל שהשי"ת הוא אל רחום וחנון, והוא מוחל וסולח. אבל השי"ת רוצה שנתנהג בגינוני מלכות. ועיקר הנהגת המלכות היא ביראה ופחד לפני בורא כל עולמים, לכלול יהודא תנאה ביחודא עילאה. יראת ה' לחיים. וכשיש יראה נעשה שינוי במעשים בפועל. כי מי שמפחד מהבורא כל עולמים יראת ה' לחיים, הוא מבקש בכל עת לשוב בתשובה ולשנות מעשיו לכבוד ה', כי רוצה שיתגלה כבוד ה'.

לתפילה בשלימות בכח התורה. וכל חסרון שיש לאדם בגשמי או ברוחני, צריך להוסיף בלימוד התורה, ועי"ז לעורר קדושת ההשפעה, ואח"כ יוכל להתחיל להתפלל על זה. שזה עיקר המשכת השפע לעולם למעשה, ע"י התפילה.

לכך כשאדם רואה שחסר לו איזה ענין, יתבונן בעיוני התורה"ק במה ששייך לזאת הנקודה שחסר לו. כי כל יהודי יש לו חלק בתורה"ק, וצריך להוסיף באור שפע ניצוצי התורה"ק שחסר לו כעת, ויתעצם יותר בתורה"ק בזה הענין. ואזי אפי' אם מקודם היה בבחי' עיבור ואלם, נאלמתי דומיה. מ"מ עובר ירך אמו ומאיר לו אור התורה שמאיר מסוף העולם ועד סופו, שזה מאיר אפי' כשהתינוק הוא בעיבור ולא יכול להתפלל, מ"מ מאיר בו אור התורה"ק שמאיר בכל העולם. ובזה יזכה להתחיל להתפלל, ותחזור אליו היראה.

וזה מה שמושה רבינו אומר שאם יכנסו לעבודת ה' בבחי' מלמעלה למטה, שיתחילו מצד התורה שהוא סוד יהודא עילאה, סוד ז"א, עי"ז יבאו לשלימות התפילה, ויפתח הלב והפה בעת התפילה להתחנן כראוי לפניו ית'.

ד. ההתדבקות בשורש התורה"ק בסוד אלב"ם ממשיך כח לנצח בתפילה

ויאמר לו ה' אל תוסף דבר אלי, א"ל אותיות אלב"ם הוא סוד המלית של השי"ת, שורש התורה בשורש הבריאה. וזה בחי' א"ל, היינו כשתעורר אור התורה"ק בשורש השרשים בסוד אלב"ם, שהוא התורה שמאירה מסוף העולם ועד סופו אפי'

התפילה. וכל ענין שצריך לקנות בעבודת ה' צריך לקנותו ע"י תפילה. אלא שהס"מ מונע את האדם ומכניסו לעיבור ואין לו כח להתפלל, בחי' נאלמתי כי אדבר', הפה סגור, ואין לו כח לעמוד לפני ה' ולבקש, ובאמת היה כבר יכול מזמן לפעול כל הישועות שהוא צריך ברוחני וגשמי, אלא שאין לו חשק ופה להתפלל.

ומשה רבינו הוא סוד הדעת דקדושה, קו האמצעי שנמשך משורש כל השרשים עד למטה למטה מול בית פעור. ואפי' כשנסגר הפה ואין יכול האדם להתפלל על הנקודה שהוא צריך לישועה. יתעורר לדעת שכל חסרון שיש הוא מחסרון הדעת. כי התפילה היא מלכות והתורה הוא קוב"ה, והשכינה הק' כוספת לאור הדעת. כי המלכות דאצי' שממשיכה השפע לבי"ע הוא ע"י התפילה, ועיקר שפעה מהז"א מהתורה.

לכך כשרואה האדם שהוא כאלם בעת התפילה, יוסיף אומין בתורה"ק. כי כל חסרון שיש בעולם הוא ממה שאינו מתעצם כראוי בתורה"ק. דכמה שמתעצם בתורה"ק נמשך בני חיי ומוזני ושידוכים, וכן המשכת הדעת ואור האלקי.

ג. כשעוסק בתורה"ק ועי"ז בא לשלימות התפילה הוא בנין בית המקדש ע"י משה שאינו חרב לעולם

אם היה משה רבינו בונה את בית המקדש לא היה נחרב לעולם. היינו כי משה רבינו הוא בחי' התורה, והבית המקדש הוא בחי' התפילה. וכשהתורה בונה את התפילה כראוי, אזי אינו נחרב לעולם. כי משה רבינו ממשיך מלמעלה למטה שיזכה האדם לבא

יודע בשרשו מה צריך ללמוד עכשיו, ואעפ"כ הס"מ מונעו מזה. אך כשיתגבר כן ללמוד, יזכה להתנוצצות אותיות אלקות בחי' אלב"ם, בחי' א"ל, ואזי תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, שיזכה לפתוח פיו בתפילה.

ואופן התפילה צריך להיות בדרך ויכוח וניצוח, לנצח כל הדינים, בבחי' דבר אלי עוד בדבר הזה, עוד ועוד, להתווכח עד שינצח. ואזי כשיזכה לבנות בית המקדש ע"י משה רבינו, היינו ע"י כח התוה"ק והצדיק האמת, אזי נכנעים כל הקליפות ואין שום חורבן כלל.

ה. התחברות ח' ונ' הוא המשכת חכמת התוה"ק עד שנבנה קומת התפילה והיראה

ואתחנן אל ה'. היינו שהתחנן שידעו ישראל מסוד הח"ן, חכמה ומלכות. בסוד 'אבא יסד ברתא' (זהר ח"ג רנ"ה ע"א). הוא משה רבינו שבונה את התפילה, שזה משלים כל חסרון גשמי ורוחני. כי כל חסרון הוא מחסרון התורה, וכשמתעצם בתוה"ק שנצרך לנפשו, אזי משפיע הח' לנ', וזוכה לדיבורים אמיתיים בעת התפילה. דיבורים שנצרכים לישועת נפשו. כי כל ישועה וישועה צריך מספר תפילות בבחי' יראה. שזה עיקר העבודה לשנות מעשיו לטובה ע"י יראה. אלא שכשהמלכות בגלות קשה לקיים זאת. אבל ע"י שמתקשרים למשה רבינו ולצדיק האמת, יוכל בודאי לפעול בנין בית המקדש הפרטי. ע"י התפילה והיראה.

והנה עתה אנו עומדים לפני חמשה עשר באב הוא תחילת היחוד העליון. שאז

בשעת עיבור. אזי, תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, היינו שזה יתן לך כח להמשיך להתפלל. אפי' אחרי שהאדם הוא במצב של 'אל תוסף דבר', שהפה סגור מלהתפלל, מ"מ ע"י התוה"ק בחי' א"ל, אותיות התוה"ק, ע"י יבא לבחי' תוסף דבר אלי, שיפתח פיו ולבו בעבודת התפילה.

ואזי יתדבק בשורש הרחמים, רחמי עתיק, שזה נתעורר ע"י התוה"ק שהיא היחוד העליון. שנמשך משורש הרחמים האין סופיים, ע"י שלומד ספרי צדיקי אמת, וחלקי התוה"ק שמקושר לנשמתו, בענין שחסר לו עתה. שזה מתקן נשמתו בכל הפרטים החסרים לו. כשמוסיף בעניני התורה בזה הענין, יזכה לבחי' אלב"ם, שורש התורה, ויצא ממוחין דאלם, ויתן לו השי"ת כח לפתוח הפה ולהתפלל ולפעול הישועה שהוא צריך בגשמי ורוחני, ולהתגלות אלקות בתחתונים.

כי בנין בית המקדש הולך בדרך מלמעלה למטה, מתורה לתפילה, שזהו בחי' משה רבינו, שבכח התורה יבא לתפילה. כי כשאין הפה יכול להפתח בתפילה, מגלה הרה"ק ר' צדוק הכהן שזהו סימן שיש גזירה ח"י על זה הענין, שזה הדבר דייקא שהאדם אינו יכול לבקש על זה, הוא הוא הסימן לעצם הגזירה רח"ל. ולכן כשיתחזק ללמוד פרטי התורה ששייכים ללבו בעת הזאת. שיתנוצץ בו אלב"ם, האותיות האלקות ששייך ללבו בעת הזאת. שהס"מ מונעו שלא ילמד התורה ששייך ללבו בעת הזאת. כמ"ש בספה"ק שהס"מ מסכים שילמד האדם כל חלקי התורה חוץ ממה ששייך בעת הזאת לתיקון נשמתו. ואיך ידע האדם איזה חלק שייך לו עכשיו, אך באמת שורש נשמתו של כל אחד

בגלגלתא. כי צריך ללכך לבנונית הגלגלתא. שם שורש התרי"ג מצוות דאורייתא וז' מצוות דרבנן, שהם כללות תר"ך אורות הכתר. הגלגלתא הוא בחי' עצם, שצריך להאיר שם את החסד דעתיק. הוא האור שמאיר בכלי, העתיק מרמוז על יוסף, ואריך עד דוד. כי צריך להאיר הארת העתיק באריך. שהחסד דעתיק יאיר הגלגלתא. הוא אור התוה"ק שמאיר בתוך התפילה.

כי כשאדם רואה שהוא רחוק מקיום המצוה כראוי, צריך לבנות היראה ע"י התוה"ק, שהוא הארת עתיק שמאיר בגלגלתא, לכן ילמד הלכות אותה המצוה שאינו יכול לקיים, שהתוה"ק נמשך מהתנוצצות הרדל"א שנמשך מרדל"א דא"ק ומאותיות אלב"ם הנ"ל, ואז יבין מהי נקודת התורה שצריך ללמוד לנפשו, מפרטי המצוות שחסר לו לעת עתה. ויתמיד בעניני התורה של אותה המצוה שחסר לו. ובזה יאיר חסד דעתיק בגלגלתא דאריך, ויזכה לקיים תרי"ג מצוות. ובזה יצא מבחי' נאלמתי דומיה, ויזכה לפתוח לבו בתפילתו כראוי לפעול כל הטובות ברוחני וגשמי.

ז. חורבן בית שני ע"י שנאת חינם, שהיה חסר הרגשת הרחמים שבתוה"ק **והנה** מה שגרם החורבן הוא שהיו בני ישראל בעלי מדרגה גדולים, והיו יכולים להשביע מלאכים, ועסקו בעבודות גדולות, דכל עבודה הוא השבעת מלאך אחד. והיו צדיקים כאלה שיכלו להשביע מלאכים ממש. אלא שהיה ביניהם שנאת חינם. בבית ראשון היה חסרון רדל"א, ג' עוונות, ובבית שני היה חסרון שנאת חינם שהוא שורש

'בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים'. שהעיקר הוא תיקון המלכות. כמ"ש 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה'. ועיקר רצון ה' הוא שנבנה את המלכות, את היראה. שהוא עיקר בנין הבית מחדש. דכל מה שנחרב הבית הוא ע"י שטעינו ולא בנינו אותו עם משה רבינו. אחר שמושה רבינו כבר ביקש תקט"ו תפילות. הוא סוד המוחין עליונים. ת"ק הוא מהלך חמש מאות שנה שיש בין שמים וארץ, ומ"ז הוא י"ה, המשכת המוחין האמיתיים, איך להמשיך שפע הי"ה ע"י ת"ק עולמות המלכות. וזהו ואתחנן, להמשיך המוחין עליונים ע"י בחי' החמש מאות שנה עד מידת המלכות. שיזכה להבין איך להשלים כל החסרונות ע"י התורה שע"י"ז יפתח לבו בתפילה ויפעל כל ישועה.

הצדיקים נהגו שכל חסרון ששמעו אפי' של אחרים, היו מוסיפים יותר בתוה"ק. כמו שהתנהג הבעש"ט ממיכלשטאט זי"ע תלמיד הרעק"א, שזה היה דרכו בקודש. שכל חסרון ששמע, הוסיף עוד ועוד בלימוד התוה"ק.

ו. עבודת ז' דנחמתא להאיר הארת ז"ת דעתיק בא"א. ושבת נחמו הוא הארת חסד דעתיק בגלגלתא דאריך. להמשיך לו לבנונית

הרה"ק ר' הלל פאריטשער זי"ע אומר שהג' שבועות דפורענותא הוא סוד רישא דלא אתיידע, כי בודאי כל הנהגת ה' לטובה, וגם כשיש הסתרות ח"ו, מאמין ברדל"א שאין אנו יודעים בדרכי ה'. והו' דנחמתא הם סוד הז"ת דעתיק שמלוכש באריך. והנה שבת נחמו הוא סוד החסד דעתיק שמלוכש

התורה בזה יזכה להרגיש הידים בהרגשה נוראה, רחמים פשוטים של השי"ת, שכן יכולים לפעול לטובה ולחסד כל ענין וענין. וע"י לימוד התורה יזכה להרגיש הרחמים, כי ידים עליונים דעתיק מלבנים הגלגלתא ונתגלים החוורתא, ושורשי תר"ך אורות שבתורה.

ה. בעת לימוד התורה יכולים לבא להרגשה נוראה מוחשית ברחמי ה', בבחי' ידים דעתיק

ע"י שלומד תורה באופן שמרגיש רחמי עתיק, בזה בודאי נפתח פיו ולבו להתפלל. כי הדעת דעתיק נתגלה ע"י שחזור על דברי התורה עד שמרגיש אלקות. כי כשלומד תורה ומאמין בגודל קדושת התורה שהוא סוד רדל"א, ואח"כ חוזר דברי התורה בחי' דעת דעתיק, עד שמרגיש בהרגשה נוראה את רחמי ה' בחי' ידי עתיק, ומרגיש שכח התוח"ק גדול מאד ללבן הגלגלתא, ולהמשיך בפועל רחמים אמיתיים, ולבנות בית המקדש עם קיום נצחי.

ישני ידים דעתיק הוא סוד יוסף – דוד ר"ת י"ד שהוא ענין ההרגשה בפועל ברחמי עתיק.

ועי"ז יזכה לבנות התפילה בחי' המלכות, שהוא סוד הח"ן, חכמה ומלכות, החכמה הוא אור הבכורה, כדכתיב ראשית חכמה. וכמו בכור הוולד הראשון, הוא הולדה ראשונה שזה מחזק את האדם שיש לו המשכה. כמו כן מבאר רביה"ק בלקו"מ (סי' א') שהחכמה הוא בחי' בכורה וראשית, החכמה הוא בחי' רדל"א, שצריך להמשיכו למלכות בפועל, לבחי' נ', שמתקן תיקוני

האמונה. שנאת חנם הוא שהיה חסר באור היחוד.

כי לא סגי בתרי"ג מצוות דאורייתא וז' דרבנן, כמ"ש בגמ' לא חרבה ירושלים אלא בשביל שעמדו על דברי תורה, כי לא מספיק בהתורה בעצמה, בלי הארת העתיק הפנימי, אלא צריך שיאיר אור התוח"ק בשרשה. כמ"ש הבעש"ט שלא ברכו בתורה תחילה, שלא בקשו כראוי והערב נא ה"א את דברי תורתך, שצריך לזכות למתיקות התוח"ק שהתורה תשנה אצלו ותמשיך הישועה לנפשו. כי אין לשער עוצם מתיקות התוח"ק, היא עצם התגלות מלכותו ית'. והו הקו אא"ם שנתגלה בעולם. ואלמלא היינו מתעצמים כראוי בתוח"ק היינו משלימים התרי"ג מצוות ובאים לשלימות התפילה כראוי.

והנה השי"ת שאל את הנביא יחזקאל מדוע אין ישראל עוסקים בהלכות בית המקדש. לכן צריך להתעורר ללמוד עניני ביהמ"ק, לחשוב בצורת בניינו ובהלכות קרבנותיו וכו', שע"ז בונים את המקדש באמת. ולא עוד, אלא שבכל מצוה שלומדים את ההלכות באותו ענין, זה נותן לאדם כח להוציא לפועל ישועת אותו הענין כראוי.

ואין העיקר ללמוד ההלכות כיבשות, אלא לזכות להארת העתיק והארה האלקית שבאותו ענין. בבחי' למעני למעני אעשה, שאינו שכל פשוט כלל, אלא למעלה מהשכל והדעת. כי כשלומדים הענין רואים שהשי"ת שולט בכל פרט ופרט, ועי"ז יזכה להרגיש חסד וגבורה דעתיק שהם ידי הרחמים, שצריך לתפוס בידי העליונים בסוד רחמי עתיק. והוא ע"י שמתעצם באור

ואפי' שהמלכות עולה ויורדת, ט"ו יום עליה וט"ו יום ירידה, כמו ט"ו דורות עד שלמה המלך וט"ו דורות אחריו. כל זה כשאינן הבית המקדש בנוי ע"י משה. אבל כשלומדים תיקוני זהר וספרי צדיקי האמת שמושרשים בתיקוני זהר, שעיי"ז בונים את המלכות, ואזי אדרבה מוסיפים בתוה"ק מט"ו באב, ואין נותנים לשום ירידה כלל, ועיי"ז נבנית המלכות עם קיום אמיתי. שלא תהיה ירידה אחריו. כי מט"ו באב והלאה נתגלה שהחושך הוא כלי לאור יותר גדול, ונתעצם הארה אלקית יותר ויותר בכח התורה.

וזוהי העצה היעוצה להוסיף להתעצם בתוה"ק, בפרט בחלקי התורה ששייכים לנפשו, ולהרגיש ברחמי האל, להרגיש ממש הו"ג דעתיק ורחמי הבורא, ולהאמין באמונה שלימה בקדושת התוה"ק, ובזה להכניע כל ההסתרות שבעולם, ולזכות לתרי"ג מצוות דאורייתא וז' דרבנן, שעיי"ז יבנה קומת התפילה כראוי.

י. עבודת קריאת שמע הוא התבוננות ביחוד השם עד שירגיש מציאות רחמיו

וזוה 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ע"י שיתבונן ביחוד הבורא, יזכה ממילא לקיים ואהבת את ה"א. כשיתבונן ביחוד הבורא, ברחמי עתיק עד שירגיש בהרגשה אמיתית הידים דעתיק, בחי' זנשב בגיא, בחי' זיקבור אותו בגיא, שמרגיש ממש שהשי"ת הוא מלא רחמים עד א"ס, ויכולים באור התורה לזכות לכל מה שצריך. כשאדם יושב בגיא, אזי בהכרח יזכה לכל השלימות.

עתיק, הארת ז"ת דעתיק לאריך, והוא ע"י שרואה שכח התורה פועל למעשה פעולות, להתפלל ביראה. שהוא הארת הח' בנ'. בזה הוא מוליד בפועל ישועות. וכל זה ע"י החיזוק שמתחזק כשרואה שכבר פעל פעולה ראשונה בבחי' בכורה. וכבר נפתח הפתח דקדושה.

אשרי הזוכה להתקשר למשה רבינו, שיודע שאפי' אם יש בחי' בית פעור, הוא חס"מ שעומד נגד בני ישראל. אבל ע"י ונשב בגיא, שנתדבק ב"ג מדות של רחמים שנמשכים מהרדל"א, עיי"ז יש כח להכניע בית פעור, ולא להתפעל מהנחש הקדמוני, כי התוה"ק למעלה מהכל, היא עצם עצמות אלקותו ית"ש, בחי' המלבוש העליון בסוד אלב"ם, שעיי"ז נמשכים רחמי עתיק, ובוה נזכה לשבר ולהכניע כל ההסתרות, ולזכות לתפילות אמיתיות, בבחי' תפילה לאל חי.

ט. כשהמקדש נבנה ע"י משה, אין שום ירידת השכינה. ולכן לומדים תיקוני זהר מט"ו באב. שלא יהיה ירידה אחר יום ט"ו, אלא עלייה

ולכן נהגו הצדיקים שהתחילו ללמוד תיקוני זהר מט"ו באב, כי תיקוני זהר הוא תיקוני המלכות ע"י התוה"ק. שכל שנה צריך לבנות את התפילה מחדש ע"י התורה. לכן מתחילים ללמוד תיקוני זהר, שזהו דרכו של רשב"י לבנות בית המקדש ע"י סודות התורה. כמו"ש ר' הלל פאריטשער בשם הבעל התניא שלגבי רשב"י אין חורבן הבית כלל. כי אור הזה"ק בונה את המלכות. ח"ן, הארת הח' בנ'. ואזי אין לסמ"א אחיזה במלכות.

כי כל מה שאדם נשבר לבו במה שהנפש הבהמית מבלבלת אותו אם הוא פועל הישועה או לא, ונופל מהתעוררות התפילה עד שנעשה בחי' נאלמתי דומיה וקשה לו להתפלל. אבל ע"י ונשב בגי'א, שהצדיק מלמד ללמוד תוה"ק באופן של הרגשת הרחמים, בחי' יוסף דוד ר"ת י"ד, שהוא סוד שני היודי"ן אשר באל"ף של בגי'א. כשאדם עוסק בתורה באופן שמרגיש י"ג מדות של רחמים. שהוא ענין שאי אפשר לשער הרגשת הרחמים שמאיר בלב הצדיק כשעוסק בתוה"ק בחלק ששייך ללבו בעת הזאת. ובו מרגיש בידים רחמי האל. וע"י ונשב בגי'א שקובע עצמו באור התוה"ק שהיא הח' שמשפיע למלכות שהיא בחי' נ'.

וזה דעה חכמה לנפשך, שמקשר פנימיות החכמה שהוא רדל"א, לנפשך, לבנות התפילה והיראה. שבכח התורה יזכה לפתוח פיו בתפילה על כל צרכיו, לא באופן שהמלכות עולה ויורדת, שאדם נופל לחלישות הדעת כי עולה ויורד, אלא שהצדיק פועל בודאי, ורואה בהדיא שהוא פועל בכל תפילה ותפילה. ומכניע כל המניעות והס"מ בחי' בית פעור. שבא לכלכל עבודת ישראל. הצדיק יושב בקביעות בגי'א, בי"ג מדות של רחמים. וזה **זיהא כתר לראשך**. היינו הארת רדל"א שהיה בג' פורענותא, ועכשיו מתחיל ז' דנהמתא הוא הארת חסד דעתיק בגלגלתא, שהוא ע"י שמרגישים הארת אלקותו ית' בתורה התוה"ק. ועי"ז **נצור מצות קדשך**, שבא לשנות מעשיו בפועל ע"י התגלות היראה, **שמור שבת קדשך**, הוא הארת אורייתא דעתיקא בחי' שבת קדש.

ואפי' יושב רשב"י במערה והיה בעיבור והסתלקות המוחין, והיה בנסיונות של כל הדורות, וישב שם ערום מכל, בלי לבושים, ולא נתפעל, רק תיקן השכינה הק' בכח סודות התורה, ובוזו בנה את הבית המקדש בשלימות בלי שום חורבן וירידה כלל.

השי"ת יזכנו ללכת בדרכי הרשב"י, ולא נתפעל משום עיבור וקטנות שעובר על כל אחד בחי' ויתעבר ה', אלא להתדבק בתוה"ק בדביקות ברחמי עתיק, בחי' נמילת ידים, להרים עצמו לידים דעתיק, וכמו שפי' מהרנ"ת שמושה רבינו מכניע את עמלק ע"י שמרים את ידיו. כי כשמרגיש רחמי עתיק בכח לימוד התורה, עי"ז מכניעים את עמלק. וצו את יהושע והזקהו ואמצהו, ואמרו חז"ל אין מחזקין אלא למחזקין, שכשאדם מתחזק להוסיף בתוה"ק, ומאמין ברחמי ה', הוא בחי' מחזקין, ואזי מחזקין אותו לפתוח לבו כראוי בתפילה, ולשנות מעשיו בפועל ביראת השם. ואזי הוא בנין אמיתי לנצח ע"י משה רבינו, ותיכף ומיד לאלתר עין בעין יראו בשוב ה' את שיבת ציון כביאת גוא"צ ברחמים.

יא. דעה חכמה לנפשך

וזה פירוש דעה חכמה לנפשך והיא **כתר לראשך**. היינו שצריך לראות להשפיע שפע החכמה למלכות. שזוהי דרכו של משה רבינו, לבנות החק, בחי' ואתחנן. ונשב בגי'א, ג"י הוא י"ג מדות של רחמים, יחד עם א', אאלפך חכמה. שצריך לעסוק בתוה"ק באופן של אלב"ם עד שמרגיש רחמי הבורא. א' עם י"ג הוא גי'א.

**וְשִׁמְרֶתֶם לַעֲשׂוֹת כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיכֶם
אֶתְכֶם לֹא תִסְרוּ יְמִינִי וְשִׁמְנֹאל:
כָּכֵל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תִּלְכוּ
לְמַעַן תַּחְיִיו וְטוֹב לָכֶם וְהִאֲרַכְתֶּם יָמִים
כְּאֲרִין אֲשֶׁר תִּירְשׁוּן. (דברים ה', כ"ט)**

רביה"ק מוהר"ן זי"ע מספר (ספומ"ע מעשה י"ג) שישנו אילן נפלא קדוש ונורא, הוא העץ החיים דמוזן דכולא ביה, ותחותי האי אילנא יתבין כל חיות ברא, ועל ענפיהו יטללון כל ציפרי שמיא, ואין לשער גדול תענוג זה האילן שזה עיקר שכר הנשמה לבא לזה האילן, הוא העץ החיים, לזכות להתעלות למעלה מן המקום, לחזות בנועם ה', הוא עץ חיים למחזיקים בה, שורש התורה.

אלא שאי אפשר לבא לזה האילן רק ע"י הדרך שמוליך אליו, הדרך הוא כלל התורה ומצוות, כמ"ש בכל הדרך אשר ציויתי אתכם, הוא הדרך שמוליך אל האילן עץ החיים.

ובכל ענין בעולם יש להזהר לא למעות לומר סברות עצמיות איך לבא לזה האילן. כי זה האילן נעלם מאד, ורק זה שזכה לבא אל האילן הוא יכול לגלות איך הדרך לבא אליו. כמשל המסילת ישרים שרק אחד שזכה לצאת מסבך היער, הוא יכול להראות לאחרים את הדרך איך לצאת.

לבן מצוה עלינו משה בדרך אשר ציוה ה"א אתכם תלכו, כי צריך לשמוע בקול הצדיקים שהם מגלים איך לבא לעץ החיים.

וכתיב 'מי יתן והיה לבכם זה ליראה אותי כל הימים', ודרשו רבותינו ז"ל (ע"ז ה') שאמר משה לישראל היה לכם לבקש תן

והרה"ק ר' מנדל שקלאווער תלמיד הגר"א אומר שכל השגת התורה של האדם תלוי כמה שמאמין בקדושת התוה"ק, כמה שמתעצם במחשבתו בהתגלות אלקות שיש בתוה"ק. שבוה מעורר קדושת נשמתו ואמונה ברחמי האל. בחי' ונשב בגיא.

כי כשאדם לומד תוה"ק עם אמונה ברחמי ה', בזה נבנה בית המקדש בקביעות באופן שנבנה ע"י משה רבינו.

יזכנו ה' באלו הימים להוסיף בלימוד התוה"ק בפרט בתיקוני זהר שכל הגאולה תלוי בזה. שרשב"י תיקן השכינה הק' ע"י אלו התיקונים. וכן כדאי ללמוד תיקוני הרמח"ל, שכל זה הם תיקוני השכינה, שמאיר לנשמה שכל אלקי, שכל עליון איך לבנות את המלכות והתפילה.

ומי שאין בכחו ללמוד תיקוני זהר, ילמד ספרי הבעש"ט ותלמידיו הק' שהם תמצית התיקוני זה"ק. ובחבורתו נרפא לנו, כמ"ש הגר"א שבזכות החיבורים של משה רעיא מהימנא, נרפא לנו, יהא רפואה לשכינה הק' שהיא בחי' אלקים בגי' לנו. כי לדעת הגר"א חיבר משה רבינו את תיקוני הזהר, ובזה נרפא לנו.

כמ"ש הרה"ק ר' אהרן ראטה שאפשר להמתיק כל ההסתרות שבעולם ע"י תיקוני זהר. ולא דווקא תיקוני זהר אלא העיקר הוא ללמוד תורה באופן שמרגיש רחמי ה', שע"ז נבנה התפילה בשלימות, ולגלות אלקותו ית' בתהוונים בביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

הצדיקים מעידים שע"י הדרך הזאת זכו לבא להאילן של עץ החיים.

וזה, ואתחנן אל ה', כי משה רבינו התחנן והתפלל תפילות רבות. ואע"פ שנדמה לפעמים שהצדיק אינו פועל בתפילתו, אבל זה טעות, כי כל תפילה שהצדיק מבקש בודאי פעל. ולעתיד לבא יתגלה שהצדיק בודאי פעל בכל תפילה. ומשה רבינו ע"י תקט"ו תפילות שלו, ממשיך את הגאולה, ובכחו יתגלה קדושת ארץ ישראל לכל בני ישראל.

ואיתא בחתם סופר שמשה רבינו היה פטור מהתפילה, כמו שאמרו חז"ל שרשב"י לא התפלל כי אם משנה לשנה, ואפי' מק"ש היה פטור כמ"ש בירושלמי. ואעפ"כ כשנוגע לעבודת הבורא, היינו לבא לארץ ישראל, התפלל תקט"ו תפילות. הגם שתורתו אומנותו. כ"ש אדם שאינו במדרגה שתורתו אומנותו, בודאי צריך להרבות בתפילה בכל ענין בעבודת ה' עד שיזכה לנצח המלחמה כראוי. ויזכה לגאולת עולם אמן כן יהי רצון.

אתה. כי אין אדם עומד על דעת רבו עד ארבעים שנה, וצריך לדעת שאפשר לבקש מהשי"ת על כל ענין. כשאמר להשי"ת מי יתן והיה לבבם זה ליראה, היה צריך לבקש תן אתה. ופי' מהרש"א שאע"פ שאמרו חז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, מ"מ אם מבקשים הוא נותן. לכן עלינו לבקש לזכות ליראה.

כי יש שטועים שאי אפשר להשיג ע"י תפילות לבא לשלימות העבודה. אבל כל הצדיקים העידו שכל הדרך שזכו למה שזכו רק ע"י שביקשו מהשי"ת שיזכו לדעת ויראת ה'. ואפי' שזה לוקח ימים ושנים צריך להתחנן לפניו ית' יום אחר יום לזכות לעבודת ה'. וכמו כשפועלים ישועה גשמית מבינים שצריך להרבות בתפילה, כן הוא ברוחניות, אין לשער כמה עולמות תלויים בכל נקודה בעבודת ה', ויש ע"ז קטרוגים שלא יזכה לכך, ויש שצריך להתפלל שנים ארוכות על מדרגה אחת. אך לזה צריך שכל, לשמוע בקול הצדיק, ולבקש תמיד מאת ה', תן אתה, תן לנו ליראה את שמך. כי

שיחות הר"ן ק"ס

ומוהרנ"ת כותב (בהלכות ברכת השחר ג' אות ו') שיש אנשים שמועים שהיו פעם צדיקים גדולים והיה להם נשמות גבוהות, ועי"ז זכו לכל המדרגות, אבל אנחנו רק אנשים פשוטים. וכל מה ששומעים מדרגת הצדיקים, אומרים בני האדם שהם זכו כי היו גדולים אבל מה זה שייך אלינו.

ויש להתבונן בכל מה שהתוה"ק והספה"ק מדברים ממעשי האבות הקדושים, דלכאו' מה זה שייך אלינו. אבל באמת אין לנו שונים מכל הצדיקים, כי כל אחד מישראל יש לו נשמה קדושה. כי מה שאדם משער על הנשמה הקדושה שבכל הנשמות, באמת זה הרבה פחות מאמיתת עוצם מעלת הנשמה הקטנה שבישראל. ממילא לא יטעה האדם לומר שנשמה גבוהה יכולה להשיג כך וכך, כי בעצם הנשמה הקטנה ביותר שבישראל היא באמת יותר גדולה ממה שאתה משער בגדולת הנשמה הגדולה ביותר.

ויז"ל מוהרנ"ת שם: "ובאמת ענין זה בעצמו מה שרוב בני אדם טועים בעצמם. וסוברים שנפשם אינה קדושה משרשה, וקשה להם לשוב לה' ולהיות איש צדיק או איש כשר באמת כמו שאר הצדיקים והכשרים. כמו שמרגלא בפומא דאינשי לומר כששומעין שמספרין מאיזה צדיק או איש כשר וירא באמת ומתחיל להתעורר בהם הרהור תשובה להתחיל גם כן להתקרב

שמעתי מפי האיש ששמש אותו בימי ילדותו בעת שעסק בתעניתים (כמבואר בהשיחות שמקודם), וספר לפני האיש הנ"ל, שפעם אחת התענה רבנו זכרנו לברכה, משבת לשבת ובאמצע השבוע ביום רביעי יצא ממנו דם מחטמו ומשתי עיניו ומשתי אזניו ומפיו וצעק האיש הנ"ל לפניו, ואמר שיעשה רעש בביתו על שנחלש כל כך ופוס אותו בחכמתו, ואמר לו: כך הדרך, שמכבידין התענית באמצע השבוע הלא תראה ביום מחר יקל עלי עד שהוכרח האיש לשתוק כי השביע אותו תחילה שלא יגלה לשום אדם התעניתים שלו. פעם אחד התענה משבת לשבת, ובאמצע השבוע הכרח לשכב על מטתו, ורגלו תלה למעלה וסמכם על המוט וכיוצא, מעוצם הלישותו:

ידוע שרביה"ק אמר אח"כ שאם היה יודע כח התפילה היה פועל את הכל ע"י התפילה כלי תעניות. אבל אין הכונה שאין צריך לעבוד את ה' ביגיעה בתפילה כמו בתענית. כי לא לחינם סיפר זאת רביה"ק. אלא שלא יחשבו שהגיע לדרגתו ע"י יחוס, אלא הכל ע"י יגיעות ועבודות. כמו שראינו בשיחה הקודמת שכל אחד ואחד יכול להגיע לכל המדרגות. ולכן מספר על היגיעות שהתייגע, כדי שנלמד ממנו איך להתייגע.

מהשם יתברך, בפרט בתוקף סוף הגלות המר הזה שהוא חבלי של משיח שמתגבר בעתים הללו שהתגבר הבעל דבר ביותר על נפשות ישראל כידוע בחוש, עד שכמה בני אדם מייאשין עצמן כאילו נפשם אינה מסוגלת כלל לעבודת ה' וכל זה הוא רק פיתוי ומחשבות היצר הרע שמחליש דעתו ומכניס בלבו חלישת וקטנות דסטרא אחרא. שזה נמשך מבחינת היכלי התמורות מבחינת החילוף של הבן מלך הנ"ל. שנפל כל כך עד שלא ידע בעצמו אם הוא בן המלך האמת. אבל באמת צריך האדם לידע ולהאמין שנפש כל אחד מישראל גבוה ויקרה מאד מאד וכולם הם בחינת בני מלכים ויכולים לזכות למדריגות גבוהות וקדושות מאד כמו כל הצדיקים והכשרים. כי גם על כל הצדיקים והכשרים עברו מחשבות וחלישות כאלה וכאלה. אך היו משכילים לבלי להניח להטעות אותם, והתגברו והתחזקו מאד עד שזכו למה שזכו. וזה שאמר דוד (תהלים פ"ו) שמרה נפשי כי חסיד אני כמו שאמרו רז"ל (ברכות ד'). וכן איתא בזוהר הקדוש פרשת בלק שדוד קרא לנפשו חסיד בגין דאיצטרך ל'י לבר נש דלא לשוואה גרמי' רשע וכו'. שזה בחינת ויגבה לבו כדרכי ה' כמבואר בדברי רבינו ז"ל (בסימן קכ"ה בלקושי תנינא). כי צריך לידע מעלת נפשו כשרשה בחינת אנא ברי' קלה שבים. לידע שהוא משורש הנפש של הבן הלך האמת כדי שיתגבר לחזור למעלתו, עכ"ל.

כי כל אחד יכול לזכות בודאי לכל הטובות שבעולם, גם אם הוא חלש בגופו וכשרונותיו, אל ישכח שהוא בן המלך. כי חלישות הדעת נמשך מהיכלי התמורות,

להשם יתברך כי כל ישראל מלאים מחשבות של תשובה והתקרבות להשם יתברך תמיד. אך אחר כך תיכף אומרים מי יכול להתדמות אליו לזה האיש הצדיק וכו'. כי היה נשמה קדושה מנעוריו. כי כך הורגלו עצמם לומר. שצדקת הצדיקים והכשרים הוא מצד הנשמה הקדושה שיש להם מתולדתם. ובאמת אמר רבינו ז"ל בפירוש שאינו כן. וזה עיקר החסרון של העולם שאומרים כך. ומחמת זה אינם מתעוררים ומתגברים להשוות עצמן לצדיקים. אבל באמת אינו כן, כי עיקר צדקת הצדיק והכשר הוא רק על ידי התגברותו והתחזקותו ויגיעתו וטרחו בעבודת ה' שיגע וטרח כל כך ימים ושנים הרבה ולא הניח עצמו ליפול בשום אופן בעולם. והרבה בתפלה ותחנונים עד שזכה למה שזכה כי אם כפי ערכו אשרי להם. וכל אדם יכול להיות כמותם. כי הבחירה הפשיית לכל, וכתר שם טוב מונח, ומי שרוצה זוכה בו. ובאמת זה הענין בעצמו שבני האדם מועים בעצמם וסוברים שנפשם אינה יקרה וקדושה. ומחמת זה אינם מתגברים לעשות כמעשה הצדיקים, כל זה נמשך מבחינת היכלי התמורות, שמשם בחינת המעשה של הבן מלך הנ"ל שנחלף. שמשם באים אלו המחשבות על האדם. כמו הבן מלך הנ"ל שנחלף ונתגרש ממקומו שמחמת זה נפל למקום שנפל ולקח את עצמו אל השכרות וכו'. עד שהיה כמסופק בעצמו אם הוא בן המלך האמת או בן השפחה ה"ו כמבואר שם בהמעשה שבכל עת שבא לו הרהורי תשובה היה מיישב את עצמו ממה נפשך אם אני בן המלך וכו'. עיין שם שמבואר שם שנפל כל כך עד שהיה מסופק בעצמו אם הוא בן המלך האמת. כמו כן הוא בכל אדם הרחוק

כי ענין יהודא עילאה הוא התדבקות בהנהגת הרהמים של השי"ת, שהכל אחיות עינים שהשי"ת מלביש ומצמצם עצמו כאילו יש הסתרה ופירוד. אבל כשנכנסים בתוך המציאות מצד העליון ולא מצד התחתון, מתגלה יהודא עילאה. כי אדם לא מוכרח להיות רק מצד צמצום הנברא, שזהו יהודא תתאה, שישנם עולמות ומדרגות. שזה הנהגה חיצונית. אלא יכול להיות מצד הבורא, שהכל אלקות ואין פירוד. לדעת שאני הוי"ה לא שנית, שזו הנהגה יותר פנימית. ומצד זה, הכל שוה, הכל אלקות.

וזהו יהודא עילאה, היחוד מצד האצילות, כי יש יחוד מצד עולמות בי"ע, בהי' מלכות, יהודא תתאה. ויש יחוד עילאה, הוא היחוד שבעולם העליון, ששם השי"ת מגלה את היחוד שאין עוד מלבדו ית'. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

וצריך להתגבר לדעת שיש לכל אחד כוחות של הצדיקים מהדורות הקודמים, לדעת שיש לו נשמה גבוהה ויקרה מאד.

ואי בספרי חב"ד שהכהן גדול שנכנס לפני ולפנים ביום כיפור היתה לו קדושה נוראה, שאין לשער קדושתו. כ"ש כשנחשוב מקדושת משה רבינו שקיבל התורה והיה למעלה ארבעים יום. בודאי אין לשער עוצם נוראת קדושתו.

וכל זה מצד הסתכלות דיחודא תתאה. אבל מצד יהודא עילאה, אין צמצום כלל, והשי"ת מתגלה בכל מקום. וכשאדם שב בתשובה ונתדבק בהשי"ת מתגלה לו אור של יהודא עילאה, ואפי' במדרגה הרחוקה ביותר נתגלית לו הקדושה של הכה"ג לפני ולפנים ואפי' אורו של משה במ' יום. כי האורות האלו נמצאים בכל עת. אלא שמצד הצמצום הוא נעלם, אבל מצד ההתבוננות דיחודא עילאה יכולים לחזור לשם.

